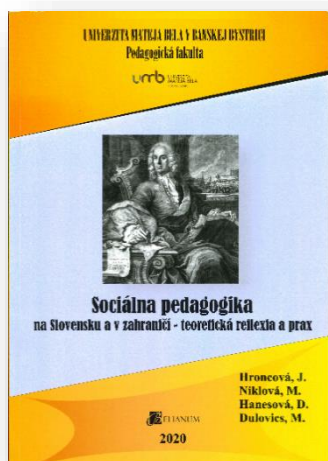

Recenze

Hroncová, J., Niklová, M., Hanesová, D., & Dulovics, M. (2020). *Sociálna pedagogika na Slovensku a v zahraničí – teoretická reflexia a prax*. Banská Bystrica: Belianum.

V tomto roce vyšla zatím poslední publikace z dílny Katedry pedagogiky na Pedagogické fakultě UMB v Banské Bystrici pod vedením prof. Hroncové. K monografiím z předchozích let, kterými např. byly *Sociálno-výchovná práca s rodinou z aspektu sociálnej pedagogiky* (2015), *Sociálny pedagóg v škole v teoretickej reflexii a praxi* (2015) nebo *Sociálna patológia pre sociálnych pedagógov* (2014), se nově přidává *Sociálna pedagogika na Slovensku a v zahraničí - teoretická reflexia a prax* (2020). U knih z produkce Katedry pedagogiky na UMB, které se zabývají sociální pedagogikou, jsme zvyklí, že si nacházejí čtenáře jak mezi studenty (i českými), tak mezi odborníky. Zaměření se na široké čtenářské spektrum je výhodou i této publikace, a to i navzdory tomu, že je primárně určena pro vysokoškolské studenty.

Kniha se dotýká tří základních oblastí, i když toto dělení v ní není nijak explicitně uvedeno. Jedna oblast, které se autoři věnují, je historický vývoj sociální pedagogiky, druhý tematický celek tvoří charakteristika sociální pedagogiky jako vědní disciplíny i praktické činnosti. Třetí tematická oblast, která zřetelně v knize vystupuje do popředí a určitě pro svou novost dominuje, je věnována sociální pedagogice v zahraničí.

Historie sociální pedagogiky je v předchozích dílech prof. Hroncové a jejích kolegů již zpracována, např. v knize *K dejinám sociálnej pedagogiky v Európe* (2008) a nelze tedy očekávat přísun nových informací. Vezmeme-li však v úvahu, že text je primárně určen studentům studijního programu sociální pedagogika, je toto stručné historické okénko zcela na místě. Připomíná totiž, že současnost sociální pedagogiky nestojí na zelené louce, ale může navazovat na snahy dlouhé řady odborníků z minulosti. Podkapitola zaměřená na vznik institucionální sociálně-výchovné péče v Evropě jistě českému čtenáři přinese nové informace, se kterými se v českých zdrojích nesetká.

Dvě kapitoly se věnují charakteristice sociální pedagogiky jako vědní disciplíně a jejímu předmětu zkoumání. Autoři připomínají více pohledů na pojetí sociální pedagogiky od Natorpa přes Radlinskou, Baláže, Ondrejkooviče a Krause až po Bakošovou. Nejedná se o podrobné analýzy těchto přístupů, ale pro studenty jde o zcela jasné a přehledné vysvětlení určité mnohvrstevnatosti sociální pedagogiky. Pro čtenáře je ale důležité, že autoři své pojetí sociální pedagogiky vysvětlují (což je důležité pro pochopení dalších kapitol knihy) a nenechávají jej tápat v řadě přístupů. K tomuto také patří v publikaci prezentovaná banskobystrická škola sociální pedagogiky, díky níž je možné identifikovat pojetí sociální pedagogiky autorů nejen jako vědy, ale také jako praktické činnosti.

Českého čtenáře zaujme kapitola, která popisuje legislativní ukotvení a činnost sociálního pedagoga ve školách a školských zařízeních na Slovensku. Legislativa na Slovensku umožňuje snazší vstup sociálních pedagogů do škol než v České republice. V knize je mimo jiné popsán profesní standard sociálního pedagoga ve škole a jeho zejména preventivní úkoly a činnosti.

Téměř polovina knihy je věnována sociální pedagogice v zahraničí. Tuto část považuji za nejcennější, přináší totiž pohled na současnou podobu sociální pedagogiky v jedenácti zemích Evropy, což dosud v žádné české ani slovenské publikaci nenacházíme. Čtenáři na jednom místě naleznou informace,

čerpané takřka výhradně z primárních zdrojů, o podobě sociální pedagogiky v zemích střední Evropy, ve Skandinávii, Německu, Velké Británii, Španělsku a Rusku.

Autoři se věnují sociální pedagogice řadu let, publikovali mnoho odborných článků i monografie. V textu se tato zkušenost odráží v jeho čtivosti a srozumitelnosti. Kniha může velmi dobře sloužit českým studentům oboru sociální pedagogika a měla by proto být součástí českých univerzitních knihoven.

Jakub Hladík

Fakulta humanitních studií, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Informace o autorech monografie

Jolana Hroncová nastoupila po ukončení vysokoškolských studií do Ústavu experimentální pedagogiky SAV v Bratislavě, kde absolvovala vědeckou aspiranturu se specializací na sociální pedagogiku pod vedením prof. O. Baláže. Od roku 1978 působí na Katedře pedagogiky na Pedagogické fakultě Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Je garantkou studijního programu Sociální pedagogika a garantkou doktorského, habilitačního i jmenovacího řízení. Publikovala mnoho monografií a odborných článků věnujících se sociální pedagogice. Je zakladatelkou a předsedkyní Asociace sociálních pedagogů.

Miriam Niklová je absolventkou Pedagogické fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici v oboru Pedagogika se specializací na sociální pedagogiku. Od roku 2008 působí na Katedře pedagogiky na PdF UMB jako odborná asistentka a později jako docentka. Je řešitelkou řady výzkumných projektů. Její publikační činnost se zaměřuje na oblast školní, sociálně-pedagogickou práci, na sociální patologie a prevenci rizikového chování. Je místopředsedkyní Asociace sociálních pedagogů.

Dana Hanesová od roku 1993 působí na Pedagogické fakultě Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Ve své vědecko-výzkumné činnosti se věnuje zejména problematice přípravy pedagogických pracovníků, sociálně-pedagogickým a pedeutologickým tématům. Věnuje se také multikulturní kompetenci pedagogických pracovníků. Publikovala řadu monografií a odborných studií. Zapojila se do mnoha výzkumných aktivit.

Mario Dulovics absolvoval studium na Katedře pedagogiky na Pedagogické fakultě Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici ve studijním programu Sociální pedagogika. Na téže katedře absolvoval i doktorské studium a v roce 2019 se zde habilitoval. V současné době na Katedře pedagogiky PdF UMB působí jako docent. Publikační činnost zaměřuje na teorii i praxi sociální pedagogiky, uplatnění sociálního pedagoga ve škole a prevenci sociálně-patologických jevů ve škole. Podílel se na řadě výzkumných aktivit.

Informace o autorovi recenze

Jakub Hladík působí na Ústavu pedagogických věd Fakulty humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Zabývá se sociální pedagogikou, autoregulací a multikulturním vzděláváním. V těchto oblastech publikoval řadu odborných článků v českých i zahraničních časopisech. Byl členem mnoha výzkumných týmů. Je předsedou Asociace vzdělavatelů v sociální pedagogice a hlavním redaktorem časopisu Sociální pedagogika.